

Της **Μαργαρίτας Πουρνάρα**
Φωτογραφίες: **Βαγγέλης Ζαβός**

Στέφανος Δασκαλάκης

«Καθώς μεγαλώνει κανείς,
αντιλαμβάνεται
με τι αξίζει να ασχολείται»

Πίσω από την τεράστια εκκλησία του Αγίου Παντελεήμονα Αχαρνών υπάρχει ένα μικρό αθηναϊκό θαύμα. Το μικροσκοπικό στενάκι της Ρεμουίνδου έχει διατηρήσει σχεδόν όλα τα νεοκλασικά του σπίτια, σαν φευγαλέα ματιά στην προπολεμική πρωτεύουσα. Σ' ένα από αυτά στεγάζεται το ατελιέ του Στέφανου Δασκαλάκη. Με ξύλινα πατώματα, ψηλά ταβάνια, τοίχους γεμάτους μπογιές και διάφορες υπενθυμίσεις γραμμένες με κάρβουνο (για πινέλα, ΔΕΗ, τηλέφωνα του τάδε ή του δείνα), είναι ένας χώρος όπου η ζωγραφική μπορεί να βρει εύκολα καταφύγιο.

Εκεί, γεννήθηκε η νέα σειρά των έργων του που παρουσιάζει αυτήν την περίοδο στην Αίθουσα Τέχνης Αθηνών. Εξαιρετικά καλή ζωγραφική, με βάσανο και ψυχή, που αποτυπώνεται στο πρό-

σωπο των γυναικείων του πορτρέτων. Για πολλά χρόνια έκανε κυρίως εσωτερικά ή νεκρές φύσεις. Η ανθρώπινη φιγούρα ήταν εξοστρακισμένη από τους πίνακές του. Τώρα όμως επανακάμπει με τέτοια δύναμη και ένταση που είναι αδύνατον να αποστρέψεις το βλέμμα από τους πίνακές του: «Όταν ξεκίνησα να ζωγραφίζω, έκανα έργα ανθρωποκεντρικά. Αργότερα άρχισα να αναλογίζομαι το τεράστιο βάρος που έχει αυτό το θέμα για την ιστορία της τέχνης. Τα έργα μου θύμιζαν ακαδημαϊκές σπουδές. Ετσι, άλλαξα τη θεματολογία μου. Οι νεκρές φύσεις ήταν στην αρχή σαν ξενιπά αλλά με τα χρόνια, έγιναν η δεύτερη πατρίδα μου. Με την παρούσα ενότητα επιστρέφω στο "σπίτι" μου, στον άνθρωπο», εξηγεί ο καλλιτέχνης στο «Κ».

Ο Δασκαλάκης ζωγραφίζει πάντα εκ του φυσικού. Τα μοντέλα του για τα τελευταία έργα ήταν προσεκτικά επιλεγμένα. Έχουν την ομορφιά της αλήθειας, παρά τα περιττά τους κλά, τα ξεχτένιστα μαλλιά, τα συνηθισμένα τους ρούχα, την αδέξια στάση του σώματος. Αν βλέπαμε όλες αυτές τις γυναίκες δίπλα μας στο μετρό, δεν θα τους δίναμε καμιά σημασία. Στα έργα του, όμως, η ματιά που βιώνουν μετουσιώνεται σε μια περίεργη αύρα που φτάνει ως το θεατή: «Είναι η υπαρξιακή διάσταση», εξηγεί ο ζωγράφος. «Καθώς μεγαλώνει κανείς, αντιλαμβάνεται με τι αξίζει να ασχολείται. Πόσο χρόνο έχει χάσει με ανούσιες ανησυχίες. Τη σημασία του αυθεντικού. Τα μοντέλα μου είναι απλοί, καθημερινοί άνθρωποι, ζωγραφισμένοι έτσι ώστε να βγαίνει προς τα έξω η καρτεριά και η βαθύτερη γνώση των πραγμάτων».

Οι γυναικείες μορφές μοιάζουν να αιωρούνται μέσα στο σκούρο, λιτό φόντο. Ξεχωρίζει μονάχα η καρέκλα πάνω στην οποία κάθονται. Κοιτάζουν μακριά εκπέμποντας μια αίσθηση αξιοπρέπειας. «Ζωγραφική δεν είναι τίποτ' άλλο παρά αυτό που αναδύεται ύστερα από μια βουτιά στο σκοτάδι του ασυνείδητου. Όχι μόνο το δικό σου, αλλά και του ίδιου του μοντέλου. Δεν προσχεδιάζει και εκτελείς. Είναι άπειρες οι εκφράσεις και οι στάσεις του σώματος που παίρνει εκεί όπου νόθευε καλά και είναι ο εαυτός του.» Τα έργα του Δασκαλάκη σε διεκδικούν. Σε καλούν να τα προσέξεις: «Η ζωγραφική είναι η τέχνη της σιωπής και της ακινησίας. Είναι συνάρτηση αξιών και δυνάμεων. Πολλές φορές ένα έργο τελειώνει όταν σβήνεις, αποσιωπείς κάτι. Κάθε πίνακας έχει τη δική του αρχαιολογική διάσταση, τις θαμμένες πολιτείες που είναι χτισμένες η μία στα θεμέλια της άλλης. Τίποτα στη σύνθεση δεν είναι τυχαίο. Εύκολα ζωγραφίζεις κάτι, όμως αυτό δεν έχει πάντα βάθος. Ακόμα και η επιδερμίδα έχει τη δική της πλοκή, τη δική της ιστορία, τα αλληπάλληλα στρώματα χρώματος.»

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ

Ο **Στέφανος Δασκαλάκης** γεννήθηκε το 1952 στον Πειραιά. Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, στο εργαστήρι του Γιώργου Μαυροΐδη, ενώ αργότερα συνέχισε τις σπουδές στη Λυών και στο Παρίσι. Έχει πραγματοποιήσει πολλές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έργα του βρίσκονται στη συλλογή της Εθνικής Πινακοθήκης, στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας κ.ά. Το καλοκαίρι του 2005 παρουσίασε τη δουλειά του στην ομαδική έκθεση «In arte veritas» στο Ίδρυμα Κυδωνιεύς της Ανδρού.

Info Η έκθεσή του πραγματοποιείται στην **Αίθουσα Τέχνης Αθηνών** (Γλύκωνος 4, Δεξαμενή). Διάρκεια: 5 Δεκεμβρίου - 24 Ιανουαρίου.

